

Nazwa przedmiotu: POLSKA MYŚL POLITYCZNO-SPOŁECZNA					
Kod przedmiotu:	Rok: II 2012/2013	Semestr: zimowy	Ilość godzin: 30	Typ zajęć: Do wyboru	ECTS 3
Forma zajęć: Seminarium	Język: Polski i angielski	Zaliczenie: Praca pisemna Test końcowy Aktywność na zajęciach	Prowadzący:		
Liczba miejsc:	Wymagania/preferencje wymagane przy przyjmowaniu: Ogólna humanistyczna wiedza na poziomie studiów magisterskich Znajomość języka obcego				
Ogólny opis przedmiotu: Historia polskiej myśli polityczno-społecznej jest przedmiotem, który może zainteresować tak historyków, jak i politologów. Obejmuje dzieje rozwoju i ewolucji polskiej myśli polityczno-społecznej od średniowiecza poprzez kolejne epoki historyczne po współczesność, ukazane na tle światowych tendencji w tej dziedzinie, ale ze szczególnym uwzględnieniem i podkreśleniem oryginalnego, polskiego wkładu cywilizacyjnego i kulturowego.					
Cel zajęć: Podczas spotkań seminaryjnych słuchacze będą mieli możliwość zaznajomić się z genezą, funkcjonowaniem i ewolucją różnorodnych koncepcji ustrojowych i doktryn politycznych w dziejach Polski. Poznają czynniki wpływające na ich kształt programowy, ciągłość, czy incydentalność pewnych nurtów ideologicznych i zasięg ich oddziaływania społecznego.					
Zamierzone efekty kształcenia:					
Wiedza - po zakończeniu zajęć student zna: <ol style="list-style-type: none"> 1. główne nurty rozwoju polskiej myśli polityczno-społecznej 2. główne założenia omawianych koncepcji ustrojowych i doktryn politycznych 3. zasadnicze elementy właściwe dla danych nurtów myśli politycznej i odróżniające je od innych 4. czynniki warunkujące i stymulujące rozwój poszczególnych koncepcji ustrojowych i doktryn politycznych 5. zasięg oddziaływania społecznego danych nurtów myśli politycznej i podlegające im środowiska społeczne. 					
Umiejętności - po zakończeniu zajęć student potrafi: <ol style="list-style-type: none"> 1) analizować rozwój danego nurtu myśli politycznej w konkretnej rzeczywistości historycznej 2) odnajdywać i klasyfikować założenia programowe poszczególnych ideologii, jako umiejscawiające je w danym nurcie myśli polityczno-społecznej 3) poprawnie interpretować terminologię i określenia służące do opisu założeń 					

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

poszczególnych doktryn polityczno-ustrojowych

Uniwersytet
ŁÓDZKI

PROJEKT 4.1.1. „KSZTAŁCENIE KADR DLA POTRZEB RYNKU FLEXICURITY I GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY – OFERTA KIERUNKÓW NAUK HUMANISTYCZNYCH”

Inne kompetencje (postawy) - po zakończeniu zajęć studenta charakteryzuje:

- 1) zdolność do krytycznej analizy założeń ideologii polityczno-ustrojowych
- 2) zdolność do formułowania i uzasadniania własnych ocen poszczególnych nurtów ideologicznych i doktryn polityczno-ustrojowych

Sposób sprawdzenia osiągnięcia efektów zamierzonych:

Pisemny tekst końcowy sprawdzający podstawową wiedzę studenta w zakresie terminologii oraz wiadomości faktograficznych zdobytych na zajęciach

Praca pisemna związana z tematem seminarium

W trakcie zajęć student będzie musiał odpowiadać na pytania, dyskutować, argumentować, posługiwać się językiem obcym

Szczegółowy opis przedmiotu (treści programowe):

1. Myśl polityczna polskiego Odrodzenia – ruch egzekucyjny:
  - hasła polityczne ruchu egzekucyjnego,
  - liderzy i ideolodzy ruchu egzekucyjnego,
  - osiągnięcia i porażki ruchu.
2. Jak uratować państwo? Koncepcje polityczno-społeczne doby Oświecenia:
  - propozycje reformy ustroju w czasach saskich,
  - idee, myśliciele i reformy czasów stanisławowskich,
  - Sejm Wielki,
  - Konstytucja 3 Maja,
  - idee społeczno-polityczne insurekcji kościuszkowskiej.
3. Polska myśl polityczna wobec katastrofy Rzeczypospolitej i w okresie napoleońskim:
  - idee konspiracji niepodległościowych po rozbiorach,
  - koncepcje ustrojowe emigracji patriotycznej,
  - u boku Napoleona,
  - polska myśl polityczna okresu Księstwa Warszawskiego.
4. Polska myśl polityczna w okresie konstytucyjnego Królestwa Polskiego i w Powstaniu Listopadowym:
  - lojaliści, ugodowcy, opozycjoniści i spiskowcy - nurty polityczne w Królestwie Polskim,
  - geneza powstania listopadowego,
  - dyskusje polityczne w trakcie powstania.
5. Myśl polityczna Wielkiej Emigracji:
  - organizowanie się środowisk Wielkiej Emigracji,
  - geneza, idee, działania Hotelu Lambert,
  - powstanie, program i aktywność Towarzystwa Demokratycznego Polskiego,
  - Gromady Ludu Polskiego.
6. Myśl polityczna pozytywistów polskich:

- geneza polskiego pozytywizmu,
  - przywódcy, hasła i dzieła polskiego pozytywizmu,
  - konceptje polityczne, społeczne i ekonomiczne pozytywistów.
7. Polski konserwatyzm w epoce powstaniowej:
- geneza obozu konserwatywnego,
  - struktury, środowiska i ludzie polskiego konserwatyizmu,
  - hasła środowiska zachowawczego na ziemiach polskich,
  - działalność środowisk konserwatywnych.
8. Oblicza ideowe i organizacyjne polskiego socjalizmu na przełomie XIX i XX wieku:
- korzenie polskiego socjalizmu,
  - niepodległościowa Polska Partia Socjalistyczna, jej idee i liderzy,
  - "internacjonalizm" Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy,
  - działalność polskich socjalistów.
9. Narodziny i ideologia polskiego nacjonalizmu:
- geneza polskiego nacjonalizmu i obozu narodowego,
  - struktury obozu narodowego na ziemiach polskich,
  - konceptje społeczno-polityczne narodowców,
  - konceptje polityki zagranicznej Dmowskiego.
10. Narodziny koncepcji ideowych ruchu ludowego na ziemiach polskich:
- okres "patronacki" w dziejach ruchu ludowego,
  - geneza i struktury organizacji chłopskich, ich liderzy,
  - hasła ruchu ludowego.
11. Polska myśl polityczno-społeczna wobec zagadnienia walki o niepodległość w latach I wojny światowej:
- orientacje polskie przed wybuchem wojny,
  - założenia ideowe orientacji polskich,
  - działalność polskich obozów politycznych w trakcie Wielkiej Wojny,
  - ocena zaangażowania politycznego polskich obozów w "kwestię polską".
12. Państwo polskie w koncepcjach wielkich obozów politycznych w dobie Drugiej Rzeczypospolitej:
- piłsudczycy,
  - narodowcy,
  - socjaliści,
  - ludowcy,
  - konserwatyści.
13. Polska myśl polityczno-społeczna w latach II wojny światowej wobec zagadnienia walki o niepodległość i powojennego kształtu państwa:
- taktyka walki o niepodległość w sporach ideowych polskiej emigracji i Polskiego Państwa Podziemnego w latach wojny,
  - środowiska komunistyczne wobec zagadnienia walki o niepodległość,

- granice państwa w polskich sporach politycznych,
  - ustrój państwa w sporach w Polskim Państwie Podziemnym i na emigracji.
14. Władza i opozycja. Debaty i spory ideowe w epoce PRL:
- spory ideowe po zakończeniu II wojny światowej,
  - natolińczycy i puławianie,
  - fermenty epoki Gomułki,
  - władza i opozycja w latach siedemdziesiątych,
  - zmierzch i świt - spory ideowe doby stanu wojennego.
15. Dekomunizacja, lustracja, prywatyzacja – kontrowersje wokół ładu etyczno-politycznego Trzeciej Rzeczypospolitej:
- debata o ustroju polityczno-społecznym III RP,
  - spory wokół dekomunizacji i lustracji,
  - polityka zagraniczna i miejsce III RP w świecie w polskich debatach politycznych,
  - spory o kształt gospodarki III RP.

Uwaga: 5 wybranych tematów będzie realizowanych w języku angielskim

Zalecana literatura:

1. *Dzieje polskiej myśli politycznej w czasach nowożytnych i najnowszych*, cz. 1, pod red. A. F. Grabskiego, Łódź 1985.
2. Feldman W., *Dzieje polskiej myśli politycznej 1864-1914*, Warszawa 1933.
3. *Filozofia i myśl społeczna w latach 1700-1830*, t. 1, *Okres Saski 1700-1763*, oprac. M. Skrzypek, Warszawa 2000.
4. Jaszczuk A., *Spór pozytywistów z konserwatystami o przyszłość Polski 1870-1903*, Warszawa 1986.
5. Król M., *Konserwatyści a niepodległość*, Warszawa 1985.
6. *Polska myśl demokratyczna w ciągu wieków. Antologia*, oprac. M. Kridl, W. Malinowski, J. Wittlin, Warszawa 1986.
7. *Polska myśl polityczna XIX i XX wieku*, red. W. Wrzesiński, t. 7 *Państwo w polskiej myśli politycznej*, Wrocław 1988.
8. *Polska myśl polityczna XIX w. Wybór tekstów źródłowych z komentarzem*, wyb. J. Juchnowski, W. Kalicki i J. Tomaszewski, Wrocław 1999.
9. Przybysz K., *Polska myśl polityczna 1939-1945. Zarys problematyki*, Warszawa 2000.
10. Śliwa M., *Polska myśl polityczna w I połowie XX wieku*, Wrocław 1993.
11. *Twórcy polskiej myśli politycznej. Zbiór studiów*, Wrocław 1978.
12. Walicki A., *Naród, nacjonalizm, patriotyzm*, Kraków 2009.
13. *Więcej niż niepodległość: polska myśl polityczna 1918-1939*, red. J. Jachymek i W. Paruch, Lublin 2001.
14. *Współczesna polska myśl polityczna*, red. B. Pasierb i K. Paszkiewicz, Wrocław 1996.
15. Ziółek J., *Studia nad myślą polityczną Wielkiej Emigracji Napoleon I i Napoleon III*, Lublin 1995.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

Punkty ECTS: 3 pkt

1. Aktywny udział w seminarium - 0, 5 pkt.
2. Test - 1 pkt
3. Praca pisemna - 1 pkt.
4. Lektura tekstów i literatury przedmiotowej - 0, 5 pkt.

Uniwersytet
ŁÓDZKI